

Drukuj

<http://www.pb.pl>

Jak inwestować w Afryce: Mozambik

Radosław Kułajewicz

02.07.2011 09:55

W kolejnym odcinku naszego cyklu trafimy do Mozambiku. Zbadamy jakie możliwości inwestycyjne oferuje tamtejsza giełda.

Poprzednio nasz poradnik pozwolił Państwu zapoznać się z [Mauritiusem](#), [Botswaną](#), [RPA](#), [Egiptem](#), [Nigerią](#), [Tunezją](#), [Marokiem](#), [Kenią](#) i [Tanzania](#).

Mozambik – była portugalska kolonia z ponad 20 mln ludności. Republika prezydencka położona w środkowo- wschodniej Afryce nad Oceanem Indyjskim o powierzchni 799,4 tys. km², której stolicą i największym miastem jest Maputo z ponad 1 mln mieszkańców.

Ustrój państwa opiera się na systemie prezydenckim, gdzie prezydent wybierany na pięcioletnią kadencję sprawuje jednocześnie funkcję szefa rządu. Prezydent rządzi przy pomocy jednoizbowego parlamentu, Zgromadzenia Narodowego z 250 miejscami. Od roku 1975 Mozambik jest niepodległy i jest członkiem szeregu organizacji, jak CPLP (Wspólnota Krajów Języka Portugalskiego), brytyjskiej Commonwealth, ONZ i innych. Historia Mozambiku jest dosyć burzliwa a sam XX w. w historii tego kraju to czas krwawych konfliktów. Po odzyskaniu niepodległości w kraju największą rolę odgrywały dwie siły militarne. Pierwsza związana z ideologią marksistowską wspierana przez ZSRS, druga związana z ruchem niepodległościowym. Sytuacja szybko przeniosła na kraje sąsiednie tj. RPA a także na terytorium dzisiejszej Zambii. Ruch niepodległościowy wspierał także siły antykolonialne w tych krajach co do prowadziło także do krwawej wojny z RPA w wyniku którego zginęło sporo ludzi, a sam prezydent Mozambiku Samora Machel zginął w katastrofie samolotu rządowego Tupolev 134, która jak się uważa została przygotowana przez spec służby RPA (katastrofa miała miejsce przy podejściu do lądowania w trudnych warunkach, a jak wykazało śledztwo przyrządy nawigacyjne nie działały prawidłowo).

Gospodarka Mozambiku oparta jest głównie na rolnictwie i rybołówstwie. Użytki rolne stanowią 45% powierzchni kraju, wiele z nich jednak nie jest uprawianych. Uprawia się: bawełnę, trzcinę cukrową, kokosy, caju, mandioca. Rozwinięta jest także hodowla bydła, świń i owiec, a także leśnictwo - produkcja drewna. Dobrze rozwinięte jest także rybołówstwo, a krewetki są jednym z najważniejszych produktów eksportowych. Przemysł Mozambiku wymaga jeszcze dużo inwestycji, jego głównymi filarami są przemysł tytoniowy i piwowarski. Warto wspomnieć o zaporze wodnej Cahora Bassa, jednej z największych w Afryce i która jest największym producentem energii w Mozambiku. Bogactwa naturalne tego kraju to węgiel, gaz ziemny, sól, grafit, kamienie szlachetne i drewno lasów tropikalnych. Jednostką monetarną kraju jest metical (1 MT = 28,5 USD). W ostatnich latach Mozambik notuje wzrost PKB na poziomie 7-8%, z inflacją poniżej 10%, chociaż sam kraj jest jednym z najbiedniejszych państw na świecie. Do najważniejszych atrakcji turystycznych należy liczące ponad 2 tyś. kilometrów wybrzeże, obfitujące we wspaniałe strefy do nurkowania, oraz liczne parki naturalne, wśród z nich najsłynniejszy Parque Nacional da Gorongosa oraz wyspa Bazaruto.

Zdj. Ulica w stolicy państwa, Maputo

Bolsa de Valores de Moçambique (BVM) www.bvm.co.mz jest jedną z najmłodszych giełd na kontynencie afrykańskim. Założona w największym mieście w Mozambiku, Maputu, swoją działalność rozpoczęła w maju 1999. Siedziba giełdy znajduje się na piątym piętrze budynku przy Avenida 25 de Setembro, nr 1230, Bloco 5 w Maputu. Sesje giełdowe mają miejsce we wtorki, czwartki i piątki od godz. 9 rano do 12 w południe.

W Mozambiku działa obecnie siedmiu brokerów (link: [TUTAJ](#)), w tym znany w Polsce portugalski Millennium.

Na giełdzie notowane są na razie akcje tylko dwóch spółek: CDM - Cervejas de Moçambique i CMH - Companhia Moçambicana de Hidrocarbonetos oraz 16 emisji obligacji. Kapitalizacja mozambikskiej giełdy to około 12 mld MT (ponad 400 mln USD).

Rachunek inwestycyjny można otworzyć w jednym z firm licencjonowanych przez BVM, np. w Millennium bim, należącym do znanego w Polsce portugalskiego banku Millennium. Jego strona internetowa (link: www.millenniumbim.co.mz w wersji angielskiej zawiera tylko ogólne informacje.

Wszelkich informacji można zasięgnąć poprzez e-mail (msimoes@millenniumbim.co.mz lub ofernandes@millenniumbim.co.mz).

Wśród dokumentów wymaganych od nie rezydentów wymienić można paszport, mozambicki numer podatkowy (Nuit) oraz ewentualne pełnomocnictwa. W prawie mozambickim nie ma ograniczeń dla podmiotów zagranicznych inwestujących na giełdzie. Jedyny wyjątek stanowi przypadek spółki CMH, gdzie rząd wprowadził pewne ograniczenia dla zakupu jej akcji przez obcokrajowców. Przelewy kapitałów giełdowych do i z Mozambiku podlegają prawu dewizowemu (Decreto 83/2010, Sec. III, Cap. IV).

Przy opracowaniu niniejszego artykułu bardzo dużą pomoc uzyskałem od naszego rodaka, Pana Tomasza Litwińskiego partnera w firmie J.Camilo & Associados, SROC www.jcamilo-sroc.pt mającą swoją siedzibę w Portugalii.

Spółka świadczy usługi w zakresie Badania sprawozdań finansowych, due diligence, audyt funduszy inwestycyjnych, doradztwa podatkowego księgowego, fuzji spółek, wyceny przedsiębiorstw itp. Sama spółka, która działa także w Afryce (Angola i Mozambik) oferuje fachowe doradztwo w zakresie projektów ekonomicznych dla podmiotów inwestujących w Afryce co niewątpliwie wspiera proces odnowy tego kontynentu.

[Puls Biznesu](#) on Facebook

